

ΠΕΡΙ
ΤΗΣ «ΑΜΕΣΗΣ» ΚΑΙ «ΕΜΜΕΣΗΣ» ΤΡΙΤΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΝΙΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ
ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ
ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

1. «Άμεση τριτενέργεια» των συνταγματικών διατάξεων που καθιερώνουν ατομικά συνταγματικά δικαιώματα, νοείται η δυνατότητα που δίδει ο νόμος να θεμελιωθεί επ' αυτών είτε ιδιωτικό δικαίωμα είτε λόγος που καταλύει το δικαίωμα αυτό¹. Στην Ελλάδα, τέτοιου είδους τριτενέργεια δεν έχει αναγνωρισθεί νομοθετικώς και συνεπώς τα ατομικά δικαιώματα αφορούν αποκλειστικώς σχέση μεταξύ της Πολιτείας αφενός και του πολίτη, αφετέρου². Επομένως, η προσπάθεια της αντιδίκου να θεμελιώσει δογματικώς την επικαλούμενη από αυτήν καταχρηστική έκδοση της προσβαλλομένης ακυρωτικώς διαταγής πληρωμής, (δηλαδή η προσπάθειά της να θεμελιώσει τον προκείμενο λόγο της ανακοπής της στο άρθρο 25 § 3 του Συντάγματος, λόγω άμεσης τριτενεργείας του άρθρου αυτού και στην προκειμένη ιδιωτική διαφορά), δεν ευρίσκει προδήλως νομοθετικό έρεισμα.

2. «Έμμεση τριτενέργεια» των συνταγματικών διατάξεων που καθιερώνουν ατομικά συνταγματικά δικαιώματα, νοείται η δυνατότητα τα δικαιώματα αυτά να

¹ Δ. Τσάτσος, Συνταγματικό δίκαιο, τ. Γ' (Θεμελιώδη δικαιώματα. 1. Γενικό μέρος),, έκδ. 1988, § 7 III (1,2) σελ. 180-181.

² ΑΠ 673/1983 ΝοΒ 32/470.

αποτελέσουν πηγή, προς εξειδίκευση του πλάτους της έννοιας δικαιωμάτων του ιδιωτικού δικαίου³.

Εν προκειμένω, πράγματι είναι μεν επιτρεπτό να εξειδικεύεται η έννοια «κατάχρηση δικονομικού δικαιώματος» με βάση το άρθρο 25 § 3 του Συντάγματος, πλην η εξειδίκευση αυτή (εννοιολογική οριοθέτηση) είναι αυτή ακριβώς που θα εκτεθεί κατωτέρω, υπό **(iii)**.

³ Δ. Τσάτσος, ανωτ., § 7 ΙΙΙ (5,γ) σελ. 185.